

ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

การบริหารงานที่ประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการนำนวัตกรรม (Innovation) และกระบวนการบริหารใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในองค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การติดตามและประเมินผลก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและประเมินผลความสำเร็จของงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขปัญหาร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย จึงต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินงานขององค์กรว่าอยู่ในระดับใด เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่

4.1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

กระบวนการของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การวางแผน (Planning) การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) การติดตามประเมินผล (Monitor and Evaluation) ฉะนั้นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- 1) ติดตามและประเมินผลกระบวนการ (Process) จัดจำแนกพัฒนาท้องถิ่นโดยตรวจสอบกระบวนการดำเนินการว่าเป็นไปตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 3 พ.ศ.2561 เป็นกรอบในการปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล
- 2) ติดตามประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยออกแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน

4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ

เป็นการประเมินผลที่ช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานว่าแผนงานหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หากมีความล่าช้ามีสาเหตุมาจากอะไร สมควรที่จะได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการใด เพื่อให้โครงการดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และยังเป็นเครื่องชี้วัด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นในกาติดตามประเมินผล คือ

- 1) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีตัวชี้วัดเชิงปริมาณ คุณภาพ ความพึงพอใจ และขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นผู้กำกับตัวชี้วัด

2) การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการดำเนินงานประจำปีและเพิ่มเติม ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลจะนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลโครงการ มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

ระเบียบ วิธีในกาติดตามประเมินผล

1. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น 2 ประเภท คือ
 - 1.1 แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)
 - 1.2 แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ
2. ประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา
3. ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นใน ภาพรวม

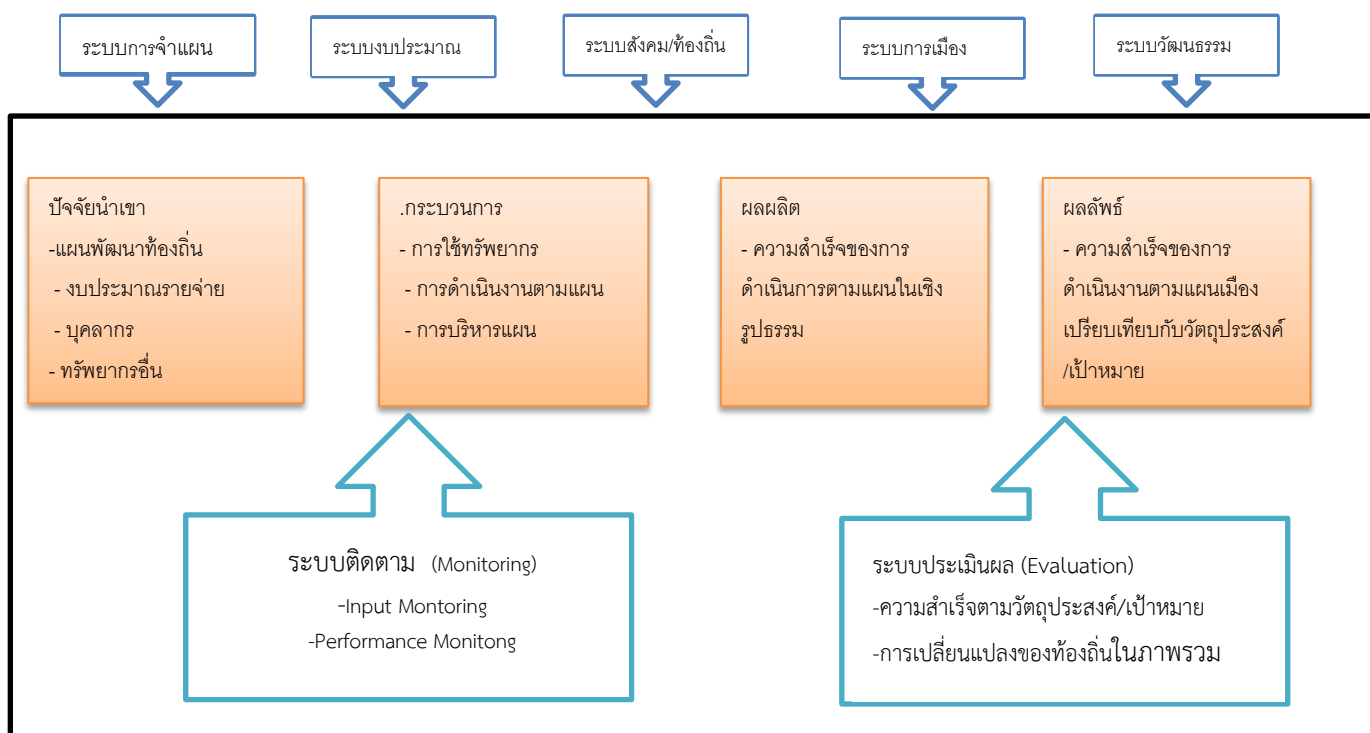
เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้มีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria) และตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินให้เกิดความชัดเจนเป็นระบบมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด ดังนี้

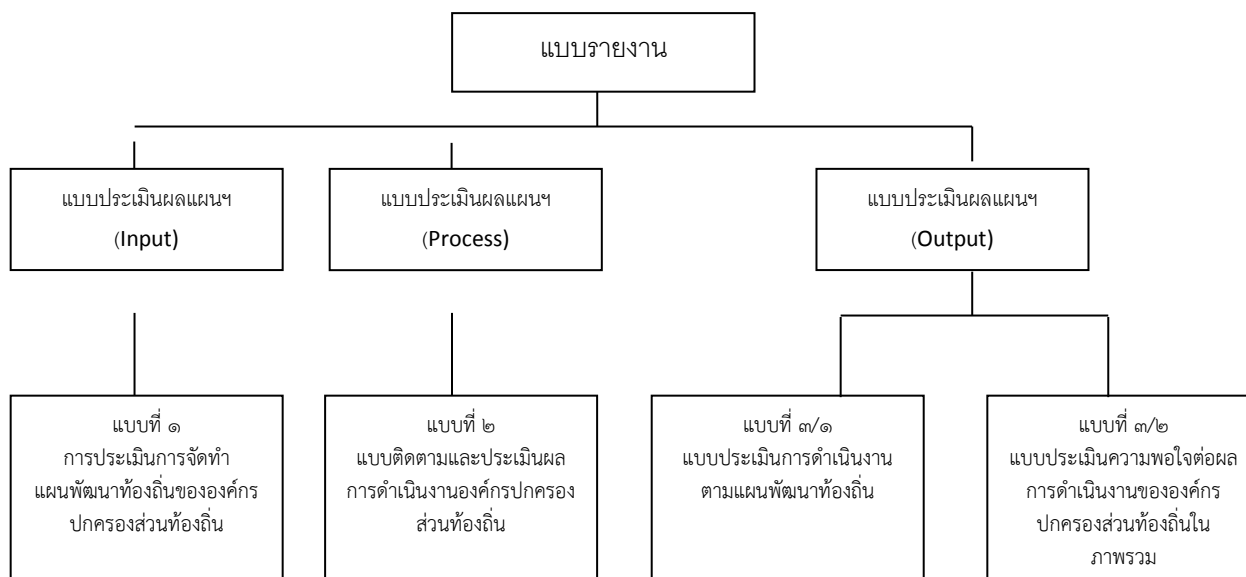
เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributes)
สัมฤทธิ์ผลและการบรรลุ วัตถุประสงค์ของโครงการ	ผลผลิต ผลลัพธ์	ผลต่างระหว่างจำนวนโครงการที่ แล้วเสร็จกับจำนวนโครงการทั้งหมด
การสนองตอบความต้องการของ ประชาชน	ระดับความพึงพอใจ	สัดส่วนของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ที่พึงพอใจและไม่พอใจ ผลสะท้อน กลับ

ระบบติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวางระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสมมุติฐานว่าระบบติดตามและประเมินผลไม่อาจแยกตัวเองออกจากระบบการบริหารแผนทั้งหมด ดังนั้นระบบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นก่อน หน้าที่แผนพัฒนาจะดำเนินการจึงเป็นเหมือนบริบทที่ย่อมจะส่งผลต่อการบริหารแผน และจะส่งผลต่อการติดตาม และประเมินผลด้วยเช่นกัน ดังนั้น ระบบติดตามและประเมินผลครั้งนี้สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

4.3 แบบสรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

4.4 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

1. ผลกระทบนำไปสู่นาคต

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดบริการสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา เศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น ทั้งนี้มุ่งหวังให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในส่วนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ผลผลิตของโครงการ/ กิจกรรม (Output) ได้ก่อให้เกิดผลกระทบ (Impact) ทั้ง 3 ระดับ คือ ระยะสั้น สามารถเห็นผลสำเร็จได้ทันที เมื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมแล้วเสร็จ ระยะกลางและยาว ต้องใช้เวลาในการพัฒนาและดำเนินการ โดยในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลได้วางแผนดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้าน	แนวทางพัฒนาในอนาคต
1. โครงสร้างพื้นฐาน	- จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เหมาะสม และเพียงพอในพื้นที่ สามารถพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญ และรองรับการขยายตัวของเมือง - บูรณาการจัดระเบียบสายไฟฟ้า,สายโทรศัพท์ ร่วมกับ ไฟฟ้าฯ,องค์กรโทรศัพท์ต่างๆและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

	- พัฒนาระบบการให้บริหรน้ำประปาให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพน้ำประปาให้เป็นน้ำดื่มได้
2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- จัดระบบการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ สร้างจิตสำนึกในการทิ้งขยะ และการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ภายในครัวเรือน รวมถึงพัฒนาการแปลงขยะให้เป็นพลังงานไฟฟ้า - สร้างสวนสาธารณะพร้อมดูแลรักษาสวนสาธารณะให้เป็นลักษณะสวนล้อมเมือง
3. การศึกษา	- พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีความทันสมัย รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรที่ได้มาตรฐานบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น สามารถจัดการเรียนการสอนให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเลิศ - สนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจนและด้อยโอกาส - จัดการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ระบบ ให้ครอบคลุมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนในการพัฒนาตนเองให้ทันกับสถานการณ์โลกที่ปรับเปลี่ยนไป - เสริมสร้างความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันภายใต้หลัก บวร

ด้าน	แนวทางการพัฒนาในอนาคต
4. กีฬาและนันทนาการ	- ก่อสร้างลานกีฬาและติดตั้งเครื่องออกกำลังกายภายในชุมชน - ก่อสร้างสถานที่ออกกำลังกาย
4. สุขภาวะและคุณภาพชีวิต	- การรณรงค์ป้องกันโรคไข้เลือดออก ทั้งในชุมชนและสถานศึกษา - เพิ่มมาตรการดูแลและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน ให้รู้เท่าทันถึงโทษและรูปแบบการแพร่ระบาด รวมถึงวิธีการหลีกเลี่ยง โดยตั้งเป้าหมายให้โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นโรงเรียนปลอดยาเสพติด - ให้การดูแลและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการอย่างทั่วถึงได้มาตรฐานและมีความเท่าเทียมกัน

	- เตรียมความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุ และสนับสนุนการดำเนินงานองค์กรผู้สูงอายุ - เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินแก่ประชาชน ด้วยการติดตั้งกล้อง CCTV บริเวณจุดเสี่ยงเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยภายในพื้นที่ตลอด 24 ชม. - เพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของ จนท.งาน ป้องกันฯและสร้างเครือข่ายรักษาความปลอดภัยทั้ง หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน สังคม ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่
5. การบริหารงาน	- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น - พัฒนาระบบการจัดเก็บภาษี เพิ่มมาตรฐานและวางแผนการจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามเป้าหมาย - เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ครอบคลุมและทั่วถึง และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เช่น เสียงตามสาย จอ LED ,เว็บไซต์,สื่อโซเชียล ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

หากพิจารณากระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นพบว่า ในขั้นตอนการจัดทำแผนนั้น เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และเพิ่มเติมถึง ฉบับที่

3 พ.ศ.2561 รวมถึงหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย โดยคำนึงหลักประชารัฐผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ ในส่วนของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติรอบปีที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินงานบางโครงการ/กิจกรรม ยังเกิดความล่าช้าไม่เป็นตามแผนการดำเนินงาน โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างทางถนน ทางเท้า และท่อระบายน้ำ อันเนื่องมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก และสุดท้ายการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ในการปฏิบัติงานการบริหารส่วนตำบลได้ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ทราบสถานการณ์ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ว่าอยู่ในขั้นตอนใด เป็นไปตามแผนการดำเนินงานหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร พร้อมจัดทำรายงานเสนอให้ผู้บริหารได้รับทราบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ให้สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการแก่ประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น